

ECDC KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJA

Direktora 2011. gada ziņojums Kopsavilkums

ECDC 2011. gadā izdevās īstenot lielāko daļu savas darba programmas. Vienlaikus ECDC arī palielināja produktivitāti, konsolidēja iekšējās struktūras un turpināja partnerattiecību tālākattīstību, lai risinātu vajadzību spēcīgāk reaģēt uz infekcijas slimību apdraudējumiem Eiropā. Šā gada ziņojumā ir ne tikai izklāstīti centra galvenie sasniegumi 2011. gadā, bet arī iekļautas tabulas (1. pielikumā), kurās sīkāk attēlots, kā īstenota 2011. gada darba programma, kuru 2010. gada novembrī apstiprināja centra Valde.

Resursi

Centra pamatbudžets no EUR 57,8 miljoniem 2010. gadā tika samazināts līdz EUR 56,6 miljoniem 2011. gadā (-2%). ECDC 2011. gada 31. decembrī bija 270 pastāvīgo darbinieku (pagaidu darbinieki (TA)), līgumdarbinieki (CA) un norikotie valstu eksperti (SVE).

Ar slimībām saistītais darbs

ECDC turpināja izstrādāt instrumentus zinātniskajam darbam, uzraudzības pasākumiem, datubāzēm un tīkliem, organizēt kapacitātes veidošanu un mācības par sešām slimību grupām, kas iekļautas tā pilnvarās. Darbs noritēja atbilstīgi gada darba programmai un „stratēģijām katrai ar konkrētu slimību saistītai programmai 2010.–2013. gadam”, ko Valde apstiprināja 2009. gadā.

Mikroorganismu rezistences un hospitālo infekciju jomā svarīgākie notikumi 2011. gadā bija Eiropas antimikrobo preparātu patēriņa uzraudzības tīkla (ESAC tīkla) integrēšana ECDC un **Epidemioloģiskās pētniecības informācijas sistēmas (EPIS) moduļa izstrāde attiecībā uz mikroorganismu rezistenci (AMR) un hospitālajām infekcijām (HAI)**. ECDC arī sagatavoja riska novērtējumu par karbapenemāzi producējošu *Enterobacteriaceae* (CPE) baktēriju izplatību, kas rodas, pacientiem tiekot pārvadātiem no vienas veselības aprūpes iestādes uz citu, liekot īpašu uzsvāru uz pārrobežu pārvadājumiem, kā arī atjaunināja ECDC sagatavoto riska novērtējumu par *New Delhi* metallo-beta-laktamāzi un tās variantiem Eiropā. Vēl viens svarīgs notikums bija ceturrtā ikgadējā Eiropas antibiotiku informācijas diena, ko ECDC koordinēja 2011. gada novembrī. Pasākumā īpašu uzmanību pievērsa arvien pieaugošajai rezistencei pret rezerves antibiotikām, un tas tika plaši atspoguļots visā Eiropā — laikposmā no 2011. gada 15. oktobra līdz 15. decembrim tika publicēti pavisam 611 raksti. Visbeidzot ECDC, sadarbojoties ar *Euronews*, izlaida dokumentālu filmu, kurā attēloti pacienti no Eiropas un to stāsti par to, kā inficēšanās ar šādu multirezistentu baktēriju ietekmējusi viņu dzīvi. Tiek prognozēts, ka sešu mēnešu ilgajā raidīšanas periodā šo dokumentālo filmu noskatīsies aptuveni 12 miljoni skatītāju.

Negaidīti radušos un vektoru pārnēsamo slimību jomā ECDC konsolidēja medicīnas entomologu un sabiedrības veselības ekspertu tīklu posmkāju vektoru pārnēsamo slimību jomā (VBORNET). Tīkla dalībnieki atjaunināja kartes par invazīvo moskītu sugu izplatību un to uzraudzību, kā arī sāka validēt datus par citām vektoru grupām (smilšu mušām). Ņemot vērā 2010. gadā sagatavoto pētījumu par dalībvalstu īstenotajiem pasākumiem un

vajadzībām, tika izstrādātas pamatnostādnes par cilvēku eksotisko slimību galveno vektoru uzraudzību. Attiecībā uz ērcu pārnēsātām slimībām ECDC darbā ar ekspertiem lika uzsvāru uz šo slimību ziņojamo statusu. Saistībā ar moskītu pārnēsātajām slimībām katru nedēļu tika sagatavotas kartes par cilvēku saslimšanas ar Rietumnilas drudzi apstiprināto gadījumu izplatību ES un tās kaimiņvalstīs. Visbeidzot, īstenojot pasākumus importēto vīrusu slimību jomā, ECDC tīkls galveno uzmanību pievērsa reaģēšanai uz uzliesmojumiem, ārējai kvalitātes nodrošināšanai un dalībvalstu mikrobiologu īpašu mācību atbalstam.

Ar pārtikas produktiem, ūdeni un zoonozēm pārnēsamo slimību programmas jomā ECDC ātri reaģēja uz Šiga toksīnu producējošās *E. coli* nopietnu uzliesmojumu Vācijā, sagatavojot riska novērtējumus, regulāru atjaunināto informāciju par epidemioloģisko situāciju, nodrošinot laboratoriju un klīnisko atbalstu, kā arī cieši sadarbojoties ar EPNI, Komisiju un dalībvalstīm. Šis uzliesmojums ietekmēja arī ceļotājus no citām valstīm. Tika arī panākts progress saistībā ar sagatavošanās pasākumiem, lai izstrādātu tehnisko platformu molekulārās izmeklēšanas datu apkopošanai TESSy.

Seksuāli transmisīvo slimību, tostarp HIV/AIDS un ar asinīm pārnēsamo vīrusu, jomā ECDC kopā ar Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centru (EMCDDA) publicēja norādījumus par infekcijas slimību profilaksi injicējamo narkotiku lietotāju vidū, ņemot vērā ar pierādījumiem pamatotu novērtējumu par profilakses programmām, kā arī ekspertu viedokli. Tika publicēts pirmais STS uzraudzības ziņojums, kurā izklāstīti 20 gadus vākti dati par piecām STS, attēlota pašreizējā veselības aprūpes heterogenitāte, sniegti piemēri un izklāstītas grūtības saistībā ar izpratnes par STS epidemioloģiju uzlabošanu dalībvalstīs. Euro-GASP atklāja pastāvīgu multirezistentās gonorejas apdraudējumu. Notika pastiprināta B un C hepatīta uzraudzība, un pirmoreiz par tiem tika apkopoti dati. Lai palīdzētu dalībvalstīm turpmāk nostiprināt profilakses un kontroles programmas, sāka īstenot vairākus projektus.

Gripas jomā ECDC kopā ar PVO Eiropas Reģionālo biroju sarīkoja ES dalībvalstīm trīs seminārus par pandēmisko gatavību, savukārt ceturto semināru valstīm, kas nav ES/EEZ dalībvalstis, organizēja PVO. Šogad ECDC sagatavoja jaunu gripas rīkkopu, kas paredzēta plašai sabiedrībai un veselības aprūpes darbiniekiem. ECDC sagatavoja arī pierādījumiem pamatotu pārskatu par imunizācijas pret gripu ietekmi uz bērniem un grūtniecēm. ECDC arī turpināja Eiropas līmenī pastiprināt gripas izraisītu smagu slimību un nāves gadījumu uzraudzību. Sezonālās gripas jomā ECDC izstrādāja riska novērtējumu par 2010.–2011. gada sezonu, konsolidēja saziņas jomā paveikto un palīdzēja dalībvalstīm un Eiropas Komisijai īstenot 2009. gada ES Veselības padomes ieteikumu par vakcināciju pret sezonālo gripu un VENICE pētījumus par politiku vakcinācijas jomā un vakcinācijas līmeni (attiecībā uz pandēmisko un sezonālo gripu).

Tuberkulozes jomā tika izstrādāti un 2012. gada aprīlī tiks publicēti Eiropas Savienības standarti par tuberkulozes slimnieku aprūpi un standarti, kuros galvenā uzmanība pievērsta pacientam un kuri paredzēti praktizējošiem ārstiem un sabiedrības veselības aprūpes darbiniekiem. Programmas ietvaros Pasaulē TB dienas pasākumus veiksmīgi saskaņoja ar pasākumiem, kuru uzmanības centrā ir saslimstība ar TB bērībā. Tika turpināta ar pierādījumiem pamatotu ECDC norādījumu izstrāde, un 2011. gadā mērķis bija izstrādāt norādījumus par to, kā kontrolēt saskarsmi ar cilvēkiem, kam ir multirezistentā tuberkuloze.

Starp būtiskiem sasniegumiem **leģionāru slimības** jomā 2011. gadā jāmin EPIS ieviešana attiecībā uz ELDSNet, kursi dalībniekiem no dalībvalstīm par leģionāru slimību un laboratorijām, kurās izmanto īpašas metodes, kā arī pētījums par laboratoriju kapacitāti dalībvalstīs. Tika izstrādāts leģionāru slimības uzliesmojumu izmeklēšanas instrumentu kopums.

Ar vakcinām novēršamo slimību jomā EUVAC tīkls tika veiksmīgi pārcelts uz ECDC, pabeidzot visu ES uzraudzības pasākumu pārceļšanu uz ECDC. ECDC aktīvi piedalījās Padomes secinājumu par bērnu vakcināciju izstrādē, kas sākās Ungārijas prezidentūras laikā. ES ir ieviesta jauna invazīvo pneimokoku slimību uzraudzības sistēma. ECDC ievērojami palīdzēja sagatavot drošības novērtējumu par vakcinām pret pandēmisko gripu, ar VAESCO tīkla starpniecību veicot pētījumu par narkolepsijas risku pēc vakcinācijas ar Pandemrix. Centrā 2011. gada decembrī notika trešā Eurovaccine konference, kas piesaistīja 50 dalībniekus uz vietas Stokholmā un 1357 tiešsaistes dalībniekus, kuri izmantoja tīmekļapraidi.

Sabiedrības veselības funkcijas

Kopš ECDC dibināšanas, kas notika pirms pieciem gadiem, tas ir pievērsis lielu uzmanību pastāvīgai savu sabiedrības veselības funkciju attīstībai — uzraudzībai, zinātnisko konsultāciju sniegšanai, gatavībai un reaģēšanai, mācībām un saziņai veselības jomā. Pašreiz, kad ECDC ir sācis īstenot konsolidācijas posmu, sabiedrības veselības funkcijas ir stingri nostiprinātas. ECDC 2011. gadā turpināja nostiprināt savu infrastruktūru un uzlabot darbības režīmu, sadarbojoties ar konkrētām slimībām saistītu programmu īstenošanā, lai nodrošinātu kvalitatīvus rezultātus Centra ieinteresētajām personām un Eiropas pilsoņiem.

Uzraudzība

Pēc *EUVACNET* pārceļšanas, kas notika 2011. gada rudenī, *ECDC* tika uzticēta visu to speciālo uzraudzības tīklu koordinēšana, kuru darbībai agrāk izmantoja ārpakalpojumus. *ECDC* arī palīdzēja *TESSy* lietotājiem dalībvalstīs saistībā ar dokumentāciju, mācībām un platformas funkcionalitātes palielināšanu. Tika paplašināta un vēl vairāk vienkāršota *TESSy* uzraudzības datu koplietošana ar trešām personām. Šis gads bija zīmīgs arī ar to, ka tika apkopots lielākais datu apjoms kopš *ECDC* darbības sākuma. Papildus Epidemioloģiskajam gada ziņojumam *ECDC* publicēja arī 63 īpašus uzraudzības ziņojumus par dažādām slimībām. Turklāt 2011. gadā apkopoto uzraudzības datu analīze un interpretācija tika izmantota ļoti daudzos rakstos, kopsavilkumos un prezentācijās.

Zinātniskais atbalsts

ECDC 2011. gadā organizēja piekto ikgadējo *ESCAIDE* konferenci Stokholmā, ko apmeklēja gandrīz 600 sabiedrības veselības ekspertu, epidemiologu un mikrobiologu. Konferencē notika 180 mutiskas prezentācijas un tika izvietoti 180 plakāti. *ECDC* tika uzticēts sagatavot riska novērtējumu un sniegt tehniskas konsultācijas par vairākiem jautājumiem, tostarp, piemēram, zinātniskās konsultācijas par audu un šūnu drošību. Lai pārvaldītu un reģistrētu norādījumu sniegšanu, visa gada laikā arvien vairāk tika izmantota Zinātnisko konsultāciju glabāšanas un pārvaldības sistēma (*SARMS*).

Centrs 2011. gada novembrī sarīkoja sanāksmi par klimata pārmaiņām, kuras mērķis bija nodrošināt dalībvalstu pārstāvjiem iespēju izmantot vairākus resursus un lēmumu pieņemšanas atbalsta instrumentus, ko *ECDC* izstrādājis attiecībā uz pielāgošanos klimata pārmaiņām. Tika izstrādāta vienkārši izmantojama programmatūras rīkkopa, ar kuru dalībvalstis varēs novērtēt to valsts līmeņa infekcijas slimību slogu, kas izteikts kā invaliditātes koriģētie dzīves gadi (*DALY*). Decembrī ar šo rīkkopu un tās īstenošanas stratēģijām 2012. gadam, kā arī galvenajām *BCoDE* metodikas iezīmēm iepazīstināja ieinteresētās dalībvalstis. Tika publicēts arī darba grupas galīgais ziņojums par pierādījumiem pamatotas medicīnas (*EBM*) metodikām sabiedrības veselības jomā. Tajā aplūkotās jomas ir saistītas ar pierādījumos pamatotu konsultāciju sniegšanu tipiskās centra darbības situācijās, t. i., situācijās, kad ir maz pierādījumu un laika. *ECDC* arī izveidoja mācību programmu par *EBM* sabiedrības veselības / infekcijas slimību profilakses jomā un *ECDC* darbinieku un dalībvalstu kontroli, kā arī 2011. gada maijā sarīkoja pirmos kursus ārējām personām.

Gatavība un reaģēšana

2011. gadā sāka darboties jauna ar vakcīnām novēršamo slimību riska novērtēšanas platforma. *ECDC* novērtēja un uzraudzīja infekcijas slimību riskus attiecībā uz vienu masu pasākumu. Izmantojot *ECDC* vadīto *EWRS*, tika ziņots par 64 ES līmeņa apdraudējumiem. Kopā tika sagatavoti un dalībvalstīm nosūtīti 28 apdraudējuma novērtējumi. *ECDC* arī nodrošināja ekspertus uz vietas, lai palīdzētu dalībvalstīm reaģēt uz malārijas un Rietumnilas vīrusa uzliesmojumiem Grieķijā. Ārpus ES *ECDC* eksperti devās uz Haiti, kad tur pēc 2010. gada 12. janvārī notikušās zemestrīces izvērās holēras uzliesmojums.

Nemot vērā pieredzi, kas tika gūta *E. coli* (*STEC*) uzliesmojuma laikā 2011. gadā, *ECDC* pārskatīja savu iekšējo Sabiedrības veselības notikumu rīcības plānu (*PHE-OP*) un pabeidza darbības nepārtrauktības plānu. *ECDC* saviem darbiniekiem un dalībvalstu ekspertiem organizēja vairākus seminārus par simulāciju. Centrs kopā ar *Europol* 2011. gadā organizēja semināru „Eiropas perspektīvas starpaģentūru sadarbībai ar *CBRN* saistītu apdraudējumu un risku jomā (*EPICO*)”. Citas attiecīgās aģentūras un iestādes tika aicinātas apmainīties ar informāciju par jaunākajām sadarbības stratēģijām, noteikt iespējamus trūkumus, kā arī apzināt jaunas iespējas un perspektīvas. Seminārs palīdzēja sekmēt sadarbību un sinerģiju gatavības jomā, un tajā tika izskatīta tišu *CBRN* apdraudējumu un risku noteikšana un reaģēšana uz tiem.

Mācības

Tika rīkoti kapacitātes veidošanas mācību pasākumi, kas ietvēra divgadīgās sadarbības programmas, piemēram, *EPIET* un *EUPHEM*. Lai palielinātu dalībvalstu atbildību par programmu, pēc *EPIET* novērtēšanas pašreizējai ES sistēmai pievienoja „dalībvalsts informācijas pievienošanas programmu”. Četras dalībvalstis arī pieprasīja, lai 2011. gada grupai kā „*EPIET* sadarbības programmas” pievienotu tām atbilstīgās valsts mācību programmas. Tādējādi 2011. gadā grupā bija 40 programmu. Īstenojot *EUPHEM* un *EPIET* programmu iekšējās kvalitātes kontroli, tika organizētas pavisam 24 vizītes uz dalībvalstīm. *ECDC* organizēja arī vairākas specifiskas mācību programmas un izstrādāja Epidemioloģijas rokasgrāmatu *Wiki* (*FEM Wiki*). Visiem *ECDC* mācību kursiem 2011. gadā piešķīra pilnīgu *UEMS* akreditāciju (pastāvīga medicīniskā izglītība). Tika nodrošinātas īpašas mācības par imunizāciju pret gripu un ES Padomes ieteikuma īstenošanu.

Saziņa veselības jomā

ECDC 2011. gadā izdeva 122 zinātniskās publikācijas. *ECDC* tīmekļa vietne, kas sāka darboties 2009. gadā, ir svarīgs Eiropas informācijas avots par sabiedrības veselību, un 2011. gadā to apmeklēja aptuveni pusmiljons cilvēku. Papildus tīmekļa vietnei būtisks informācijas kanāls ir plašsaziņas līdzekļi, un centra preses dienests uztur saikni ar žurnālistiem, kas darbojas veselības jomā. *ECDC* preses dienests aktīvi līdzdarbojās *STEC* uzliesmojuma laikā. 2011. gadā 15. gadadienu atzīmēja *Eurosurveillance*. Žurnālā tika publicēti 190 ātrie paziņojumi un regulārie raksti, kā arī 16 ievadraksti, 10 vēstules un 39 citi raksti. *ECDC* turpina attīstīt veselības saziņas pētniecību un atbalstīt dalībvalstu saziņas pasākumus veselības jomā, sistemātiski reģistrējot Eiropā īstenotos veselības saziņas pasākumus, informējot par paraugpraksi saistībā ar neaizsargātajām iedzīvotāju grupām un vakcinācijas šķēršļiem, kā arī publicējot rakstu sēriju „Ieskats veselības saziņā”.

Partnerības

ECDC 2010. gadā nolēma nostiprināt un vienkāršot tā sadarbību ar dalībvalstīm, un 2011. gadā katrai valstij tika izraudzīta viena valsts koordinējošā kompetentā iestāde. *ECDC* 2011. gadā organizēja vairākus valstu apmeklējumus, turpināja valstu informācijas projektu un veiksmīgi turpināja īstenot *ECDC* politiku par sadarbību ar trešām valstīm, ko 2010. gada novembrī apstiprināja *ECDC* Valde. Tika nostiprināta sadarbība ar ES kandidātvalstīm un iespējamām kandidātvalstīm, liekot uzsvāru uz diviem pasākumiem — īstenot *ECDC* IPA projektu 2009/202-963 un jauno *ECDC* projekta 2011/282-291 koncepciju un attīstīt jauno novērtēšanas instrumentu, kas izveidots, cieši sadarbojoties ar Eiropas Komisiju / Veselības un patērētāju aizsardzības ģenerāldirektorātu (*SANCO*). *ECDC* turpināja nostiprināt starpiestāžu attiecības ar Eiropas Parlamentu, Ministru padomi, Eiropas Komisiju, citām Eiropas aģentūrām, PVO, *ECDC* sadarbības institūtiem ASV, Ķīnā un Kanādā, kā arī vairākām starptautiskām NVO, kuru darbības jomas ir tādas pašas vai līdzīgas *ECDC* darbības sfērai. Īpaši svarīgs notikums bija administratīvā vienošanās, ko parakstīja *ECDC* direktors un PVO Eiropas Reģionālā biroja direktors, kā arī Parlamenta delegācijas vizīte uz *ECDC*, ko vadīja Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas (*ENVI*) priekšsēdētājs.

Vadība

ECDC turpināja strādāt, ievērojot 2010. gadā pieņemto organizācijas vērtību kopumu — pamatoties uz kvalitāti, galveno uzmanību pievērst pakalpojumiem un sadarboties kā vienotai *ECDC* komandai. Tika organizētas pavisam trīs Valdes un četras Konsultatīvā foruma sanāksmes, kurās atbalstu nodrošināja īpašs sadarbības ārtikls.

Lai palielinātu darba izcilību un elastību, *ECDC* 2011. gada 1. aprīlī ieviesa svarīgas pārmaiņas centra struktūrā. Pēc reorganizācijas 2011. gada darba programmā paredzēto pasākumu īstenošana lielākoties noritēja atbilstīgi plānam. Pēc Iekšējā revīzijas dienesta veiktās revīzijas 2012. gada darba programmas izstrādē tika ieviesti vairāki jauni elementi, tostarp pilnīgs budžeta līdzekļu sadalījums pa darbības jomām, mērķi, rādītāji un plāni, kā arī riska novērtējums. Šobrīd tiek īstenota kvalitātes vadības politika, un 2011. gada beigās sākās *CAF*^{*} procesa īstenošana. Šā pašnovērtējuma rezultātā tiks veikti pieci prioritāri pasākumi, ar kuriem uzlabot organizatorisko sniegumu, īstenojot 2013. gada darba programmu.

Administrācija

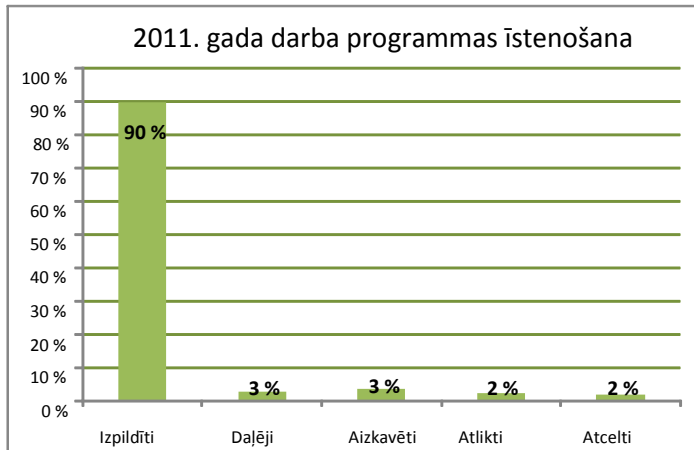
Resursu pārvaldības un koordinēšanas nodaļa turpināja atbalstīt *ECDC* operatīvos pasākumus visa gada garumā. Centra pamatbudžets no EUR 57,8 miljoniem 2010. gadā tika samazināts līdz EUR 56,6 miljoniem 2011. gadā (- 2 %). Valde 2011. gada jūnijā pieņēma labvēlīgu atzinumu par centra 2010. gada pārskatu. Tika pieņemti darbā vairāki jauni darbinieki, un gada beigās kopējais darbinieku skaits sasniedza 270. Cilvēkresursu nodaļa aktīvi līdzdarbojās *ECDC* reorganizācijā — sagatavoja jaunas organizācijas tabulas un darbinieku sarakstus, iecēla jaunus vadītājus un sagatavoja jaunus vadītājus pienākumu izpildei, izvirzot to darbiniekiem uzdevumus. Lai nodrošinātu vēl lielāku darbinieku atlases un pieņemšanas procedūru pārredzamību, centrs sāka īstenot jaunu iekšējo atlases un darbā pieņemšanas procedūru. 2011. gadā tika organizēti aptuveni 1000 *ECDC* darbinieku komandējumi, 238 sanāksmes, un *ECDC* sanāksmēs un intervijās piedalījās vairāk nekā 3000 ārēju dalībnieku. Notika vairāk nekā 130 iepirkumu. *ECDC* 2011. gadā ieguldīja IKT aptuveni astoņus miljonus eiro; pusi šīs summas izmantoja, lai izstrādātu operatīvās lietojumprogrammas *ECDC*, tā ārējo partneru un dalībvalstu vajadzībām, bet otru summas daļu atvēlēja pašreizējo lietojumprogrammu un pakalpojumu uzturēšanai un tehniskajam atbalstam. Lai uzlabotu iekšējo informācijas plūsmu un padarītu centra darbību efektīvāku, izmantojot dažādus instrumentus (iekštīklu, biļetenus), tika veidota iekšējā saziņa.

* Kopējā novērtēšanas sistēma, vispārējs kvalitātes vadības instruments, ko izveidojis Eiropas Valsts pārvaldes institūts (*EIPA*), ievērojot *EFQM* izcilības modeli, kā arī Vācijas Špejeres Administratīvo zinātņu universitātes sagatavoto izcilības modeli.

2011. gada darba programmas īstenošana – pārskats

ECDC izdevās īstenot 90 % no tā darba programmā paredzētajiem pasākumiem, un tas pārsniedza plānotos budžeta izmantošanas rādītājus: 2011. gada beigās budžeta izpildes rādītājs bija 96 % attiecībā uz saistībām un 76 % attiecībā uz maksājumiem.

1. attēls. 2011. gada darba programmas mērķu īstenošana. Sīkāku informāciju sk. 1. pielikumā.

Mērķis/DSP	Kopā	Izpildīti	Dalēji	Aizkavēti	Atlikti	Atcelti
ARHAI	15	13		1	1	
EVD	7	7				
FWD	9	7	1		1	
Legioneloze	9	8	1			
HASH	12	12				
Gripa	10	7		1	1	1
TB	8	5		2		1
VPD	12	11	1			
Uzraudzība	9	9				
Zinātniskās konsultācijas	11	11				
Gatavība/reaģēšana	13	11		2		
Mācības	8	8				
Veselības saziņa	14	13	1			
Partnerības	9	8				1
Vadība	9	8			1	
Administrācija	21	20	1			

KOPĀ	176	158	5	6	4	3
%	100 %	90 %	3 %	3 %	2 %	2 %